

**Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle ehdotuksesta
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (asiakir-
jojen tiedoksiantoa koskevan asetuksen muuttaminen)**

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään Eduskunnalle komission 7 päivänä heinäkuuta 2005 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksian-

nosta jäsenvaltioissa siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 muuttamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2005

Oikeusministeri *Leena Luhtanen*

Lainsäädäntöneuvos Asko Välimaa

EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI OIKEUDENKÄYNTI- JA MUIDEN ASIAKIRJOJEN TIEDOKSIANNOSTA JÄSENVALTIOISSA SIVIILI- JA KAUPPAOIKEUDELLISISSA ASIOISSA 29 PÄIVÄNÄ TOUKOKUUTA 2000 ANNETUN NEUVOSTON ASETUKSEN (EY) N:O 1348/2000 MUUTTAMISESTA

1. Yleistä

Euroopan yhteisöjen komissio on 7 päivänä heinäkuuta 2005 tehnyt Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 61 artiklan c alakohdan ja 67 artiklan 5 kohdan mukaisesti ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 muuttamisesta. Ehdotus on asiakirjassa KOM(2005) 305 lopullinen. Asetuksesta päätetään määräenemmistöllä yhteispäätös-menettelyn mukaisesti.

Neuvosto antoi 29 päivänä toukokuuta 2000 asetuksen (EY) N:o 1348/2000 oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa. Asetuksen tavoitteena on nopeuttaa asiakirjojen tiedoksiantamista, jonka on tarkoitus tapahtua suoraan jäsenvaltioiden nimeämien paikallisten elinten (lähettävät ja vastaanottavat viranomaiset) välillä. Sen jälkeen kun asetus (EY) N:o 1348/2000 tuli voimaan 31 päivänä toukokuuta 2001, komissio on seurannut asetuksen soveltamista jäsenvaltioissa. Tätä varten komissio on kerännyt tietoja ja keskustellut asetuksen soveltamisesta eri yhteyksissä. Lisäksi komissio on teettänyt asetuksen soveltamisesta tutkimuksen ulkopuolisella toimeksisaajalla. Komissio on myös laatinut aiheesta asetuksen 24 artiklassa tarkoitetun kertomuksen.

Siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston ensimmäisessä kokouksessa joulukuussa 2002 yksi istunto käytettiin keskusteluun alustavista kokemuksista asetuksen soveltamisesta. Samassa yhteydes-

sä mainittiin erityyppisiä ongelmia, jotka voidaan komission mukaan tiivistää seuraavasti: käytännön ongelmat, jotka johtuvat siitä, että asetus on ollut voimassa vasta vähän aikaa (esimerkiksi vakiolomakkeita ei käytetty tai kielten käyttöä koskevat säännökset oli ymmärretty väärin), kansallisten viranomaisten kyvyttömyys noudattaa asetuksessa määritettyjä määräaikoja, korkeat kustannukset ja se, ettei aina ollut selvää, mistä kustannukset muodostuivat.

Komissio järjesti heinäkuussa 2003 julkisen kuulemisen asetuksen soveltamisesta. Julkisen kuulemisen yhteydessä asetuksen soveltamisen kanssa tekemisissä olevat viranomaiset ja ammattiryhmät vaihtoivat mielipiteitä. Keskustelussa eniten kiinnostusta herättivät asiakirjojen toimittamiseen ja tiedoksiantamiseen tarvittava aika, lähetettävien ja vastaanottavien viranomaisten ja keskusyksiköiden tehokkuus sekä tiedoksiantokulut. Useat jäsenvaltiot esittivät huolensa siitä, että lomakkeita ei käytetty oikein tai ettei niitä käytetty lainkaan.

Komission teettämän tutkimuksen mukaan asetus on nopeuttanut asiakirjojen lähettämistä ja tiedoksiantamista, ja koska se on parantanut jäsenvaltioiden välistä oikeudellista yhteistyötä, se on myös edistänyt merkittäväällä tavalla Euroopan oikeusalueen syntymistä. Toisaalta henkilöt, jotka vastaavat asetuksen soveltamisesta työnsä puolesta, ovat vielä sopeutumisvaiheessa, eikä asetusta tunneta riittävän hyvin. Tutkimuksessa korostetaan, että asetuksen soveltamisesta vastaavat tarvitsevat koulutusta.

Komissio kutsui huhtikuussa 2004 koolle asiakirjojen tiedoksiantoa käsittelevän komitean, jonka perustamisesta säädetään asetuksen 18 artiklassa, keskustelemaan tutkimuk-

sen tuloksista ja asetuksen mahdollisesta muuttamisesta. Samalla se halusi kerätä jäsenvaltioilta lisätietoja asetuksen toimivuudesta.

Tutkimuksesta ja kuulemismenettelystä saatujen tietojen pohjalta komissio hyväksyi 1 päivänä lokakuuta 2004 kertomuksen neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 soveltamisesta sekä siihen kuuluvan liitteen. Kertomuksessa todetaan, että asetuksen voimaantulosta vuonna 2001 lähtien sen soveltaminen on tehostanut ja nopeuttanut asiakirjojen lähettämistä ja tiedoksiantamista jäsenvaltioiden kesken. Siitä huolimatta varsinkin vielä meneillään olevana sopeutumisaikana monet asetuksen soveltamisesta vastaavat henkilöt ja erityisesti paikalliset yksiköt eivät tunne asetusta riittävän hyvin. Myöskään eräiden asetuksen säännösten soveltaminen ei ole täysin tyydyttävää.

Komissio järjesti helmikuussa 2005 julkisen kuulemisen kertomuksesta. Kuulemisen pohjana käytettiin mietintöä, jossa esitettiin useita käytännön ehdotuksia asetuksen muuttamiseksi.

Asetuksen tavoitteena on parantaa ja nopeuttaa oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen toimittamista ja tiedoksiantamista siviilitai kauppaoikeudellisissa asioissa jäsenvaltioiden välillä, yksinkertaistaa eräiden asetuksen säännösten soveltamista ja lisätä oikeusvarmuutta sekä hakijan että vastaanottajan kannalta. Tavoite vastaa Eurooppa-neuvoston 4.–5. päivänä marraskuuta 2004 hyväksymää Haagin ohjelmaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden lujittamiseksi Euroopan unionissa. Ohjelmassa korostetaan tarvetta parantaa lainsäädäntöä ja tehdä siitä entistä johdonmukaisempaa sekä arvioida yhteisön säännöstöä sen tehostamiseksi. Jäsenvaltiot eivät komission mukaan voi toteuttaa ehdotuksen tavoitetta riittävällä tavalla, sillä ne eivät voi taata, että sääntöjä sovelletaan samalla tavalla koko yhteisössä. Tavoite on tämän vuoksi saavutettavissa ainoastaan yhteisön tasolla. Muutosehdotuksen todetaan lisäksi olevan suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä se on rajattu tiukasti niihin toimenpiteisiin, jotka ovat välttämättömiä tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Asetusehdotusta käsitellään neuvoston siviilioikeuskomiteassa.

2. Asetusehdotuksen pääasiallinen sisältö

Asetusehdotus sisältää kaksi artiklaa, joista ensimmäinen sisältää ehdotukset tällä hetkellä voimassa olevan neuvoston asetuksen n:o 1348/2000 tiettyjen artikloiden muutoksiksi. Ehdotuksella ehdotetaan muutettavaksi mainitun asetuksen asiakirjojen tiedoksiantoa (artikla 7), asiakirjan vastaanottamisesta kieltäytymistä (artikla 8), tiedoksiantopäivää (artikla 9), tiedoksiantokuluja (artikla 11), posti-tiedoksiantoa (artikla 14) ja suoraa tiedoksiantopyyntöä (artikla 15) koskevia artikloita sekä asetuksen soveltamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä (artikla 17).

Ehdotuksen ensimmäisen artiklan ensimmäisessä kohdassa ehdotetaan korvattavaksi voimassa olevan 7 artiklan 2 kohta seuraavasti: ”Asiakirjan tiedoksianto on suoritettava viipymättä ja joka tapauksessa kuukauden kuluessa asiakirjan vastaanottamisesta. Jollei tiedoksiantoa ole voitu toimittaa, vastaanottavan viranomaisen on välittömästi ilmoitettava siitä lähettävälle viranomaiselle liitteenä olevassa vakiolomakkeessa olevalla todistuksella, joka on laadittava 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen edellytysten mukaisesti.”

Artiklan toinen kohta sisältää muutosehdotuksen, jonka mukaan voimassa olevan 8 artiklan 1 kohta ehdotetaan korvattavaksi seuraavasti: ”Vastaanottavan viranomaisen on ilmoitettava vastaanottajalle mahdollisuuksien mukaan suullisesti ja joka tapauksessa kirjallisesti liitteenä olevaa vakiolomaketta käyttäen, että tämä voi kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksiannettavaa asiakirjaa tiedoksiannon yhteydessä tai palauttamalla asiakirjan viikon kuluessa tiedoksiantopäivästä, jollei se ole jollakin seuraavista kielistä ja jollei mukana ole käännöstä jollekin näistä kielistä: a) vastaanottavan jäsenvaltion virallinen kieli tai, jos jäsenvaltiossa on useita virallisia kieliä, sen paikkakunnan virallinen kieli tai jokin sen paikkakunnan virallisista kielistä, missä tiedoksianto tapahtuu; tai b) kieli, jota vastaanottaja ymmärtää.” Lisäksi samaan artiklaan ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 kohta: ”Jos vastaanottaja on kieltäytynyt vastaanottamasta asiakirjaa edellä 1 kohdassa mainituin edellytyksin, asiakirjan tiedoksianto voidaan oikaista toimittamalla vastaanotta-

jalle tämän asetuksen säännösten mukaisesti asiakirjan käännös jollekin 1 kohdassa tarkoitetuista kielistä. Siinä tapauksessa asiakirjan tiedoksiantopäivä on päivä, jona käännös toimitetaan tiedoksi vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Jos asiakirja on kuitenkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti annettava tiedoksi tietyn ajan kuluessa hakijan oikeuksien turvaamiseksi, määräytyy hakijaan nähden noudatettava tiedoksiantopäivä alkuperäisen asiakirjan tiedoksiantopäivän mukaan.”

Artiklan kohdassa kolme ehdotetaan tiedoksiantopäivää koskeva 9 artikla muutettavaksi seuraavasti: ”1. Tiedoksiannettavan asiakirjan tiedoksiantopäivä on päivä, jona tiedoksianto tapahtuu vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan soveltamista. 2. Jos asiakirja on kuitenkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti annettava tiedoksi tietyn ajan kuluessa hakijan oikeuksien turvaamiseksi, määräytyy hakijaan nähden noudatettava tiedoksiantopäivä tuon jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.”

Artiklan kohdassa 4 ehdotetaan lisättäväksi voimassa olevan asetuksen 11 artiklan 2 kohtaan seuraava alakohta: ”Viranomaisen tai vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan toimivaltaisen muun henkilön käyttämisestä aiheutuvien kulujen on vastattava jäsenvaltion ennalta määräämää kiinteää maksua, joka on suhteellisuuden ja syrjimättömyyden periaatteiden mukainen. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava kyseiset kiinteät maksut komissiolle.”

Edelleen asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että voimassa oleva postitiedoksiantoa koskeva 14 artikla korvattaisiin seuraavasti: ”Jäsenvaltio saa toimittaa oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksiantoja lähettämällä ne toisessa jäsenvaltiossa asuville henkilöille suoraan postitse kirjattuna kirjeenä vastaanottotodistusta tai vastaavaa käyttäen.”

Edelleen voimassa oleva suora tiedoksiantopyyntöä koskeva 15 artikla ehdotetaan korvattavaksi seuraavasti: ”Tämä asetus ei estä henkilöä, jonka etua oikeudenkäynti koskee, toimituttamasta oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksiantoa suoraan vastaanottavan jäsenvaltion viranomaisen, virkamiesten tai muiden toimivaltaisten henkilöiden välityksellä.”

Lisäksi asetukseen ehdotetaan lisättäväksi seuraava sovellettaviin säännöksiin liittyvä 15 a artikla: ”Edellä 8 artiklassa säädettyjä asiakirjan vastaanottamisesta kieltäytymistä koskevia sääntöjä ja 9 artiklassa säädettyjä tiedoksiantopäivää koskevia sääntöjä sovelletaan tässä jaksossa mainittuihin toimitus- ja tiedoksiantotapoihin.”

Voimassa olevan asetuksen 17 artikla ehdotetaan korvattavaksi seuraavasti: ”Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista, liitteessä oleviin vakiolomakkeisiin tehtäviä päivityksiä ja teknisiä muutoksia koskevista toimenpiteistä päätetään 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoston antavaa menettelyä noudattaen.”

Voimassa oleva ilmoituksia koskeva 23 artikla ehdotetaan korvattavan seuraavasti: ”1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 2, 3, 4, 10, 11, 13 ja 19 artiklassa tarkoitettut tiedot. 2. Komissio laatii myös sähköisessä muodossa olevan käsikirjan, joka sisältää 1 kohdassa tarkoitettut tiedot ja jota päivitetään säännöllisesti.”

Lisäksi ehdotetaan, että voimassa olevan asetuksen liite korvattaisiin ehdotuksen liitteellä.

Asetusehdotuksen toinen artikla sisältää voimaantulosäännöksen, jossa asetuksen voimaantuloaika on jätetty vielä avoimeksi. Edelleen toisen artiklan mukaan asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.

3. Yhdistyneen kuningaskunnan, Irlannin ja Tanskan asema

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen IV osaston määräyksillä ei ole vaikutusta Yhdistyneen kuningaskunnan, Irlannin ja Tanskan asemaan. Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti voivat kuitenkin niitä koskevan erillisen pöytäkirjan mukaan osallistua IV osaston nojalla ehdotetun toimenpiteen antamiseen tai soveltamiseen ilmoittamalla tästä sillä tavoin kuin kyseisessä pöytäkirjassa on määrätty. Todennäköistä on, että sekä Yhdistynyt kuningaskunta että Irlanti tulevat ilmoittamaan osallistumisestaan, koska molemmat osallistuivat myös nykyisin voimassa

olevan asetuksen antamiseen ja soveltamiseen.

Tanskan asemaa koskevan Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn pöytäkirjan 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu asetuksen antamiseen eikä asetus näin ollen sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Euroopan yhteisön ja Tanskan välille tehdään kuitenkin sopimus siitä, että asiakirjojen tiedoksiantoa koskevan asetuksen säännöksiä sovelletaan myös Tanskan osalta. Tuon sopimuksen mukaan Tanskalle tulee myös mahdollisuus panna täytäntöön tiedoksiantoasetukseen tehtävät muutokset.

4. Ehdotuksen vaikutukset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus on Suomessa suoraan sovellettavaa oikeutta. Toteutuessaan asetus merkitsee vähäisiä muutoksia 31 päivänä toukokuuta 2001 voimaantulleeseen neuvoston asetukseen oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa.

Asiakirjojen tiedoksiantoa (7 artikla) koskevan muutosehdotuksen taustalla on tiedoksiantoon kuluvan ajan selkeämpi määrittäminen. Nykyinen artikla säättää, että kaikki asiakirjan tiedoksiantamiseksi tarvittavat toimet on suoritettava viipymättä. Ehdotuksella säädetään uudesta velvoitteesta toimittaa tiedoksianto viipymättä ja joka tapauksessa kuukauden kuluessa siitä kuin, kun vastaanottava viranomainen on vastaanottanut asiakirjan. Lisäksi voimassa olevan artiklan viimeinen lause ”Määräaika lasketaan vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.” ehdotetaan poistettavaksi. Edellä mainitulla muutoksella päädytään siihen, että sovelletaan määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä annettua neuvoston asetusta N:o 1182/71 (annettu 3 päivänä kesäkuuta 1971). Menettely muuttuisi siten, että vastaanottavan viranomaisen olisi ilmoitettava lähettävälle viranomaiselle välittömästi, jos tiedoksiantoa ei ole voitu toimittaa.

Asetusehdotuksen artiklakohtaisissa perusteluissa mainitaan, 8 artiklan 1 kohdan osalta, että asetuksen yhdenmukaisen soveltamisen vuoksi olisi asianmukaista ottaa käyttöön

kaikille jäsenvaltioille yhteinen viikon määräaika, jonka kuluessa vastaanottaja voi kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa palauttamalla sen. Vastaanottamisesta kieltäytyminen perustuisi edelleen tiedoksiannettavissa asiakirjoissa käytettävään kieleen. Tällä hetkellä voimassa olevassa asetuksessa ei kyseistä määräaikaa kieltäytymiselle ole.

Ehdotuksen mukainen 8 artiklan 3 kohta olisi kokonaan uusi. Kyseinen uusi kohta sääntelisi kieltäytymisen oikeudellisia seurauksia. Ehdotuksen mukaan tällainen tiedoksianto voitaisiin oikaista toimittamalla vastaanottajalle asetuksen mukaisesti asiakirjan käännös. Ehdotuksella on tavoiteltu sitä, ettei ensimmäinenkään tiedoksianto olisi vailla merkitystä. Tämän lisäksi 3 kohdan ehdotuksen toinen kappale sisältää ehdotuksen tiedoksiantopäivän määrittelystä oikaisutilanteissa. Komission ehdotuksen mukaan tiedoksiantopäivä voisi hakijan ja tiedoksiannon saajan osalta olla eri päivä.

Tällä hetkellä voimassa olevan asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa säädetään periaatteesta, jonka mukaan tiedoksiantopäivä on päivä, jona tiedoksianto tapahtuu vastaanottavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Artiklan 2 kohdan mukaan, jos asiakirja on kuitenkin annettava tiedoksi tietyn ajan kuluessa pyynnön lähettäneessä jäsenvaltiossa vireille pantavaa tai vireillä olevaa oikeudenkäyntiä varten, määräytyy hakijaan nähden noudatettava tiedoksiantopäivä kuitenkin tuon jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Kohtaa 2 on asetusehdotuksen perusteluiden mukaan pidetty liian rajoittavana ja sitä on nyt ehdotettu muutettavaksi siten, että ei enää puhuttaisi vireille pantavasta taikka vireillä olevasta oikeudenkäynnistä vaan hakijan oikeuksien turvaamisesta.

Nykyisen artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltio on aiheellisesta syystä oikeutettu poikkeamaan edellä mainituista säännöistä viiden vuoden siirtymäkauden ajan. Kaksitoista jäsenvaltiota, Suomi mukaan lukien, ovat turvautuneet 3 kohdan mukaisiin poikkeuksiin, koska sääntelyn on oikeudelliset vaikutukset ovat epäselviä ja tulkinnanvaraisia eikä näiden valtioiden kansallisten oikeudenkäyntilakien säännöissä tunneta tällaista kahden päivämäärän järjestelmää. Ehdotuksella poistettaisiin tämä poikkeusmahdollisuus ja koh-

taan 2 ehdotetaan lisättäväksi sanat ”jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti”. Viimeksi sanotulla lisäyksellä pyritään komission ehdotuksen perustelujen mukaan siihen, että kohtaa 2 sovellettaisiin jatkossa niissä jäsenvaltioissa, joiden lainsäädännössä säädetään kahden päivän järjestelmästä. Sanottu lisäys ei kuitenkaan poistaisi kahden päivämäärän järjestelmän ongelmia.

Artiklassa 11 säädetään tiedoksiantokuluista. Ehdotuksella lisättäisiin uusi alakohta, jolla säädetäisiin ennalta määräytyistä kiinteistä kuluista ja niiden ilmoittamisesta komissiolle. Kuluista päättäisi jokainen jäsenvaltio osaltaan ja ne voisivat siten olla erilaiset eri jäsenvaltioissa. Kulujen tulisi ehdotuksen mukaan kuitenkin olla suhteellisuuden ja syrjimättömyyden periaatteiden mukaiset. Muutosehdotus johtuu siitä, että jäsenvaltioiden asiakirjojen tiedoksiantojärjestelyiden on todettu olevan hyvin erilaiset. Suomessa maksuja ei nykyisin peritä. Joissakin jäsenvaltioissa peritään jopa 150 euron maksu. Ehdotuksen ansio on siinä, että maksujen avoimuus lisääntyisi, sillä ne voitaisiin tietää etukäteen.

Postitiedoksiannon (14 artikla) osalta ehdotuksessa lisättäisiin keinot postitiedoksiannon toteuttamisesta. Näitä keinoja olisivat kirjattu kirje vastaanottotodistusta tai vastaavaa käyttäen.

Asetuksesta ehdotetaan poistettavaksi 15 artiklan 2 kohta, jossa säädetään jäsenvaltion mahdollisuudesta vastustaa oikeudenkäyntiasiakirjojen suoraa tiedoksiantoa alueellaan. Tällä hetkellä useat jäsenvaltiot vastustavat suoraa tiedoksiantoa. Suomi ei ole vastustanut tätä tiedoksiantotapaa nytkään. Muutoksella helpotettaisiin asetuksen soveltamista kaikkia jäsenvaltioita koskevan yhdenmukaisen säännön ansiosta ja mahdollisesti nopeutettaisiin tiedoksiantoa. Uudella 15 b artiklalla on pyritty selventämään tilannetta siten, että asiakirjan vastaanottamisesta kieltäytymistä ja tiedoksiantopäivää koskevia sääntöjä sovelletaan myös muihin asetuksen 2 jaksossa säänneltyihin toimitus- ja tiedoksiantotapoihin.

Artiklaa 17 koskeva muutosehdotus johtaisi 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun neuvonantavan menettelyn käyttöalan kaventamiseen. Vaatimus siitä, että vastaanottaville v-

ranomaisille tarkoitettu käsikirja ja asiakirjaluettelo on hyväksyttävä komission päätöksellä, ehdotetaan poistettavaksi. Sama koskisi myös 23 artiklan mukaista vaatimusta jäsenvaltioiden ilmoittamien tietojen julkaisemisesta EU:n virallisessa lehdessä. Ehdotuksen mukainen uusi säännös vastaa jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvasta todisteiden vastaanottamisesta annetun neuvoston asetuksen N:o 1206/2001 (annettu 28 päivänä toukokuuta 2001) 19 ja 22 artiklaa. Jäsenvaltioiden ilmoittamat tiedot on tällä hetkellä saatavilla Euroopan siviilioikeudellisessa ataksessa.

Viimeisellä muutosehdotuksella eli vakiolomakkeen muutoksella päivitetään lomake vastaamaan 7 ja 8 artikloiden uusia sanamuotoja ja otetaan samalla käyttöön uusi vakiolomake, joka koskee vastaanottajalle annettavaa ilmoitusta siitä, että tällä on oikeus olla vastaanottamatta asiakirjaa.

5. Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto kannattaa Eurooppa-neuvoston 4-5. marraskuuta 2004 hyväksymää Haagin ohjelmaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden lujittamiseksi Euroopan unionissa. Ohjelmassa korostetaan tarvetta parantaa rajat ylittäviä oikeudenkäyntejä koskevaa lainsäädäntöä. Yhteisön säännöstöä olisi arvioitava ja siitä olisi tehtävä entistä johdonmukaisempaa.

Valtioneuvosto pitää hyvänä sitä, että komissio on hankkinut mahdollisimman paljon tietoa tällä hetkellä voimassa olevan asetuksen soveltamisesta ja sen toiminnasta käytännössä. Valtioneuvosto kannattaa tietojen keräämistä ja yleisesti eri asetusten soveltamisen ja käytäntöjen arviointia. Komissiossa tehtävän lainvalmistelun tulee perustua kriittiseen arviointiin voimassa olevasta yhteisö-oikeudesta.

Asetusehdotuksen muutokset ovat suurimmalta osin hyvin vähäisiä ja osin myös teknisiä. Ne ovat pääosin tarpeellisia ja tukevat asiakirjojen tiedoksiantoasetuksen käytännön toimivuutta.

Valtioneuvosto suhtautuu kuitenkin varauksellisesti ehdotukseen tiedoksiantopäivää

koskevasta sääntelystä. Kyseinen artikla oli alkuperäistä asetusta neuvoteltaessa vaikein yksittäinen kysymys ratkaistavaksi. Useimpien jäsenvaltioiden kanta jo tuolloin oli se, ettei tällainen tulkinnanvarainen sääntely ole eduksi asetuksen soveltamiselle. Säännös voitiin tuolloin sisällyttää asetukseen vain

sillä ehdolla, että siihen tehtiin eräänlainen varaumamahdollisuus. Nyt tämä poikkeamismahdollisuus ehdotetaan poistettavaksi. Valtioneuvoston kannan mukaan säännös pitäisi muotoilla selkeästi niin, että kahden päivämäärän järjestelmän käyttöönottoaminen ei ole pakollista.